

Latweeschu Awises.

50. gaddagahjums.

No. 47.

Treschdeenâ, 24. Nowember (6. Dezember).

1871.

Redakteera adresse: Pastor Satranowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Nahdittais: Sinna. Wisjaunakabs sinnaas. Daschadas sinnaas. Swabbads, jeb gabbalini is zella fohmas. Spjonis. Zuhš tebrwt, nekahrbinajat fawus behrnus! Atbildas. Sluddinafchanas.

S i n n a.

Latweeschu drangu beedribas lohzeffi teef aizinati un luhgti, lai 1. Dezember pulkst. 10. A. Vielenstein,

Latw. drangu beedribas presidente.

Wisjaunakabs sinnaas.

Briffele 2. Dezembr. (20. Now.). Zaur taggadeju ministeriju daudj Belgeeschi leelâ fahdê pee naudas krittuschi. Laudis tamdeht fabuntojabs un pagehreja, lai scho nozeffoht no amata. Kehniensch wiinu praessichanu atraddis par taifnu un pawehlejis ministereem no amata atkahptes. Tas notizjis, bet zitti ministeri wehl nau wiinu weeta iswehleti. Kamehr tas padarihts, Belgijas walsts landagas sehdeschanas paleef slehgtas.

Berline 2. Dechr. (20. Now.). Wahzsemmes walstsrahts sawus darbus pabeidsis un us keisara pawehli fawas sehdeschanas irr slehdiss. Firsst Bismark, kas kahdu laiku bija fastlimmis, taggad aikal jau daudj labbahs.

Londones awises sinna, ka Englanties frohnamanti-neeka, printscha von Wahles, flimmiba eemohit wairumâ.

Saratowas guberna. awises raksta, ka eeffsch Kamg-schin kahda atstamneeka saldata feewa effoht dsemdejuss dehlu ar diwi galwahm. Jebfchu behrns nedsihws nahjis, tad tomehr wiinu meestnas pilnigi bij isauguschas. R. s-z.

Berline 29. (17.) Now. Sinna atnahkusi, ka Frankfurtes meera norunnas nu irr lihds gallam iswestas; ta leeta ihpaschi tamdeht bij lohti laiku nehmupees, ka gruhti nahzabs jauno rohbescha lihniju starp abraham walstihm nowilft. — Wahzsemmei tahda masa fastihwe ar tablo Brasilijas walsti. Brasilijas galwas pilsehtâ Rio Schaneiro nesen starp turrenes Frantscheem un Wahzu kuggu matroscheem bij kaufchanahs iszehlupees un beidsiht irr daschi no Wahzeescheem nemti un apzeetinati. Wahzu konsula peepraessichana, lai tohs laisch wakâ, netappusi tuh-dal klaufita. Tâ tad schi sinna atskrehjusi us Ciropu un Wahzu walsts walidiba effoht us Kihli karra kuggu komandai pawehli dewusi, tuh-dal suhtiht 3 karra kuggus us Brasiliju. Elk jau leeta tapat tiks isfahkita.

— Wahzsemmes walstirabtei zaur Bairijas ministeri v. Lugh tappa preefschâ likta ta wajadsiiba, ka effoht ja-islaisch tahds likkums, kas ar sohdivas draudeschanu stah-

jahs pretti wisseem tahdeem preestereem, kas fawu amatu us tam walkatu, zaur runnahm un darrischanahm pawalst-neekus pret wiinu walidibu usmuffinadami. Lugh kungs, — kas ministers buhdams wiffas tahs darboschanahs dabujis eewehroht, ar to ta weena lattoku partija (nemaldneeki) pret obtru strahda un zil lohti aisteef lihds arri walidibu, tapeh; ka schi nau tuh-dal pee rohfas, wiffus pahwesta prettineekus isdeldeht — ar gaischeem un swarrigeem wahrdem wiffai fapulzei scho leetu preefschâ zehla un luhdsa isgahdaht ne ween preefsch Bairijas, bet preefsch daudj zittahm beedru walstihm, ka likkums buhtu par schohgu, kas farga laizigo waldischanu pret katru nekahrtigu aistischanu no lattoku basnijneeku pusses un turflaht irr par peestahwu katram gohda preesteram, ja tas nejauzabs laizigas walsts darrischanas, ka warrebht to wiinu biskaps waj zits wiesneeks grihb, jo warrehs tad atfauktees us likkumu, kas to aisse. — Preefschâ zelts likkums arri tappa peenemts, laut g. i arri stipra prettirunnaschana bij.

— 27. (15.) Now. Wahzsemmes keisars ka Pruhfchu kehniensch irr Pruhfchu semmes landagu apfweiginajis un darbâ stahdijs.

Rihga. Waldibas sinna, nefs scho sinna: „Zaur ih-paschu Wiffuangstaku pawehli us waldidamu fenatu, irr Widsemmes gubernators, ihst. stahtsrahts Lysander Wiffuschehligi no fawa taggadeja amata atlaists un eeffschleetu ministerijai peeskoitibts.“

Igganuu semmes gubernatora k. firsst Schachowskoi irr atwehleschanu dabujis us 28 deenahm us fweeschahm semmehm isbraukt.

Baltijas domehnu walidiba darra sinnamu, ka 14. Dezember sch. g. nahls us isfahlischanu deht atdohschanas us renti us 12 gaddeem: Kursemme: 1) Jauna muischa pee Alschwangas, 2) Sallasmuischa (Jaunjelg. apr. Widsemme: Dhdeneh pilsmuischa. Us 24 gaddeem: Usmaites muischa un Feliksberge (Kursemmé), un frohna Rohsu muischa (Widsemme). S.

Daschadas sinnas.

No eefschemmem.

No Kursemmes ritterschaftes puffes tohp isfluddi-nahts, ka tee 2 stipendiji. — Katrs no 300 rubl., ko ta irr atwehlejuſi par labbu tahdeem jaunefkeem, kas no Kursemmes semneeku kabtas irr augſto floblu atſneeguſchi un grihb uf lutteru mahzitaju amatu ſtudeereht, — irr no 1872. gadda eefahkama tuhda fanemmami. Kas uf teem grihb meldetees, lai peeteizahs lihdi ſeemasſwehtkeem un peeneſ ritterschaftes komitejai leezibas 1) kur peederihgs 2) ka irr uniwerſitete par Deewa wahrdu (Theologie) ſtudenti uſnemtš jeb gimnaſiju pabeidiſs, 3) ka labbi weddees flobla waj uniwerſitete.

Kemmeru ſehweku awota 1871. g. weffelibu melle-dami bijuſchi 680 zilweki (242 no Kurs., 214 no Wiſd.). Arri ſchini gadda atkal rediehts ka ſchi awota ſpehks daudi ſlinneekem waj pilnu weffelibu waj ſipru weegli-naſchanu atneffis.

No Rihgas 11. Nowembr. ſch. g. Lai gan tee wez-zakee laiki no teem jaunakeem teel aiſweenu noſmahdeti, tad tomehr tais reis arri ſawi labbumi bijuſchi. Eſſam no wezzakeem laikeem dſirdejufchi par daschahm labbahm ceraſchahm un gohdigahm iſturreſchanahm arri paſchds leelajds pilſehtds. Bet ar laiku irr arri leela netikliba, nahts-waſaſchanahs un wiſſadaſ negantibas tauſchu fa-dſihwē un familijas eeweefuſchahs un apſpeeſch breeſmigi wiſſas labbas ceraſchahs un tillumus. Muhsu Rihgas pilſehtā zittureis arriſan labbaki gahjis, ne ka taggad. Semneeki, kas ſchim brihſcham uf Rihgu atbrauz, reds wiſſadus raibumus, un ja wiſni ſchē ilgaki uſturahs un ar wiſnas dſihwi eepaſihſtahs, tad tee nomannihs aiſ wiſſeem teem raibumeem arri daschadus nepeedohdamus niſklus. No rupjahm wiltibahm warre lehtaki iſfargatees un atſwabbinattees, ne ka no tahdahm ſmalſahm, eefſch-figi ſamaitadamahm netiklibahm un negantibahm. Ihpafchi muhsu Latweeſchu jaunefkeem, kas Rihgā atnahluſchi floblotees, irr ſchihſ leetas labbi japaſhrauda un tad wiſ labš japeenemm, bet wiſ launums ja-atſtumj. — Kad tahds jauneklis no ſawas gohdigas iſtabinas iſnahſ laukā, tad tas wiſpirmš uf eelas ſateekahs ar daschaddeem un wiſſadeem ſeeweefſcheem, kas ſtarp jauneem laudihm ar ſawahm raibigahm un ſmaidigahm iſgehrſchahm dohdahs un tohs wiſſina uf launcem zelteem. Uj zil netiklu wiſi teel zauras ſwehtdeenas nahtis treektš un danzohts, gan ſchur gan tur. Rahdas aſtonas tahdas weefnižas jeb reſtorazijas, kur iſ wakkarus meiteeſchi ſpehle, dſeed, luſtejahs un jaujahs, wiſſadaſ netiklibas un nelabbas preeſſchihmes wiſwairahl jauneem laudihm dohdami un newainibas ſkaiſto jaukumu deldedami. Un zil wehl paſchā Rihgas pilſehtā tahdu nammu, par kurreem launs tahtahl runnaht. — Bet ka nu gan warretu ſchahdas ne-gantibas muhsu pilſehtā daudi maſ nihzinah? Uj poli-

zejas waldiſchanu, kas tillai tad ſchē ſtarpā ſtahjahs, kad tahda rupjaka iſturreſchanahs jeb liſſumu pabrakapſchana noteekahs, tē nemaſ newarr zerreht. Schē buhtu rakſt-neekeem un awiſchu apgahdatajeem ſtipri japuhlejahs un wiſſadi netiklumi gairimā jazell un janizzina. Ka tas ko wairahl paſpehj, to eſmu patš beidsamā laika atraddis. September mehneſi par tahdu dſeedaſchanu un ſpehle-ſchanu reſtorazijas rakſtiju Wahzu awiſes un no ta laika zittas weefnižas jaw wiſmaſahl ſwehtdeenas wakkardš wairš neteel dſeedahs un diwās reſtorazijas tahda mau-roſchana wiſſai beigufes.

C. H. Bertram.

— „Zeit. f. St. u. L.“ rakſta, ka to ruhpigu garru, kas Rihgas Latw. beedribā ſell arri no tam warre redieht, ka uf daudi beedru wehleſchanohs tai ſwehtdeenas floblā tohp arri Wahzu walloda uſzihtigi mahzita un lohpta. Dſeedaſchana nemm arween wairahl paſchahs latweeſchu tautas dſeefmas, dſeed uf balſeem tā ka ar leeku preeku uf tahm klaufahs. Ihpafcha kommiſſione darboſees gar juhrneeziabas lohpschahu pee Latweeſchu tautas. Par mee-fas lohpschahu grihb gahdaht zaur turnſkunſtes mahzi-bahm; arri wiſſu darriht, ka teatera buhſchana jo labbi ſeltu. Swehtdeen to 14. Nowemb. irr Gogola „Newi-dents“ latw. pahrzehlumā teateri iſrahdihts.

Behterburgā tapſchoht no Jurga gohda ſihmes neſſeju puffes lepni ſwehtiki ſwehtiri. Muhsu Kungs un Keiſars eſſeht uf teem arri uſluhdſis Pruhſchu prinzi Friedrich Karl un augſto generali Moltke, tāpat arri wehl pahri zittus generalus no Wahzu armijas, kas ar Jurga gohda ſihmehm irr apdahminati. (Peh. aw.)

— „Birſch. aw.“ iſnamm no armijas rulleem ſcho ſinnu: 80. generalſeldmarſchalla Barjatiſka regimentē tappa katram ſaldatam no rihta 3 lihdi 4 glahſes tehjas dohts. Kad nu ſaldati tā jau laiku bij ar tehju eeraduſchi, tad wiſnu komandeeris teem liſka preeſſchā to jantafchahu, waj grihbhoht ſcho tehjas dſerſchahuu paturreht, bet tad uf gadda laiku atſagzitees no wiſſahm tahm brandwihna porzionehm, kas teem irr atwehletas (tiſ uf marſchahs, waj leelā aukſtumā lai wehl paliktu). Diſ 2 kompanijas irr atbildu dewuſchahs, ka grihb labbahl palikt pee ſawa brandwihno; wiſſas zittas irr palikluſchahs pee tehjas dſerſchanas.

— Rahds karra miniſterijas Kungs iſgudrojis, ka zaur ihpaſchu lihmi, ko no ſeepehm, kolofonija un aluhna ſa-wahra, warretu tohs andekluſ pee ſaldatu teltihm tā ſa-beeſnaht, ka tee uhdni zauri nelaiſch. Pee Englantes armijas ſchi flobla jau ſen tohpohht leetā liſka.

— Par to iſprohwefchanas dehl September mehneſi noturreto biſketneeku ſaſaukſchahu, kas pehz Keiſara pa-wehles krittā uf Rijewas gubernu, laſſam ſinnas, ka wiſ labbi un weizigi iſdewees. 20. Sepbr. pulkſten 8 no rihta atſkrehjuſi ta ſaſaukſchanas pawehle Rijewā. Geſch 1³/₄ ſtundas bij wiſſas wajadſigas pawehles iſſubtitas. 26. Sepbr. bij biſketneeki wiſſi klahht un pulkds eedalliti.

27. Sept. fahkabs rewija un 20 deenäs bij jau atkal wiffi us mahjahm nogahjufchi. Ar faldatu iffkattu, apgehrbu un ifturrefchanohs augftais pahraudftajis bijis ittin ar meeru, tif ar fehaufchanu nau wiffahm kompanjahm tif labbi weizees.

Kronstattes batterijas nu irr ar 700 leelajeem gab-baleem awftahditas; 370 wilftee leelee gabbali ar ihfti leel:em fehahweeneem apwaltehs wiffus uhdens zekus, ta fa nefas tur nefpehtu zaur tabdu ugguni zauri tift.

Dones kafaku femmè ifg. waffarà lohpu mehris leelu ftabdi darrijis; no 16 tuhft. faflimmufchu lohpu irr lahdi 6 tuhft. pohftà aifgahjufchi un zitti wehl firgft.

S.

No Nuzes puffes. Lai 6. Nowember f. g. pehz pullften 7 waffarà Wezz-Nuzes teefas iftabai durwis uflaustas un pagasta noudas lahde ar wiffu nau du iffagta. Lahdi gan no rihta aif rijas atraddufchi, bet fadaufitu un tuffchu. Saglis wehl nau rohkà. Pahri nedelas preefch fchi notiffuma irr atrafst Leel-Nuzes muifchas dihki lihkis cemefte. Rà ifrahdijees, tad bijis fahds paunu fehdelis zaur ftepkawas rohlahm nofauts.

W. L.

Nahwes peeminnà. 18. Septemeri f. g. eemigga nahwes meegà tas neween muifhu Bauflas puffe, bet arri tablahf pahftkams kapeines kungs Christian von Uloth, 78 gaddu wezzumà. Melais bija papreefchu Augfch-Kurfemine, pehzahl Baufla por krohna mefchafungu. Deews winnu bija apdahwinajis ar gaischu prahu un ihpafchi ar gudru faprafchanu. Ar fawu gudru galwinu winsch neween augftam Krohnm ufizizigi kalpoja un par walfts labklahfchanu fa krohna mefchu rewidents dedfigi puhlejahs, — par to winna kruhtis arri dascha gohda-fihne pufchfoja —, bet nelais arri bija pahhdsetajs un padohmneeks ifweenam, fas zittur nekur newarreja un nefinnaja turretees. Tadehl wehl pehz dauds gaddeem zitti fazzis: „Lai Deews meelo mibla nelais dwehfeli! winsch mannim fhinni un tanni weetà un leetà pahhdsetajis.“ Wiswairahl Wezz- un Jaun-Sauls pagasti mihlam mirrejam dauds pateizibas paffat fauz, jo winsch preefchlaikà teem bija par waldineeku. Un no ta laika fahka Wezz- un Jaun-Saulschi plaukt un nahze us lahjahm. Melais labbas eeriftes un eegrohfifchanas minnetem pagasteem wehl taggad nahf par labbu. Kad firm-galwis preefch fahdeem 10 gaddeem atpaffat nodewa mefchafunga amatu fawam dehlam, Bauflas taggadejam zeen. mefchafungam, tad nogahja us fawu dfinftmuifchu Palawihni (Leifchds), tur fawas pehdigahs deenas pawaddiht. Arri tur Leifchds wiffi winnu mihleja un zee-nija. Wehl paschà wezzumà mibla firma galwina augftam Krohnm zittas darrifchànäs leeti dereja. Mibla nelais truhdas lihds ar weenu no winna meifahm, kurra tif kahdu deenu preefch tehwa mirfchanas bija mihlam tehwa eepreefch us winnu muifchu aifgahjufe, tappa 24. Septemeri no leela laufchu pulka Bauflas pilfehthas

fappòs glabbatas. Pee kappà Bauflas zeen. mahzitajs no nelais dshwes gahjuma runnadams peeminneja, fa mihlais mirreis effoht preefch ikweena fa draugs buhdams bijis mihfch un mihfts, bet fawà amata pret iflatru zeets un negrohsams. Behz tam Wezz-Sauls zeen. mahzitajs iffazzija Wezz- un Jaun-Saulschi wahrà mihlas pateizibas par nelais publineem un atgahdinaja wiffus tohs, kurreem nelais labbu darrijis, mihlu labdarritaju labbà peeminna turreht pehz winna padohmeem dshwojoht. von Uloth dshwodams bija mihlefbu bagatigi fehjis, tapatte winnu arri par wiffu winna muifchu lihds kappà mallai pawaddija. Winsch bija daudseem dauds affaras nofchahwejis, dauds pateizibas un mihlefbas affaras atkal lija pee winna kappà. Lai nu winsch dufs pehz dauds ufizizigeem publineem, kameht tas kungs to weenreis fauks, fazzidams: „Tu labs un ufizizihgs kalps; tu effi bijis ufizizihgs pee mafuma, es temi eezelfchu par dauds: ee-eij fawa kunga preefà!“

J. K.

No Roffianes (Leifchds). 5. Nowember rihta agrumà atradda eefch Dubijas appes netahlu no Roffianes pilfehtha nofshufchu zilweku, kurram bij eemaukti ap galwu apfeeti. Waj nu buhs firgaglis bijis?! Tanni paschà deenà pehz pusdeenas atradda leifchu mefchafargs mefchà 3 werstes no pilfehtha pakahrtu feemu, kur nu polizeja nemmahs paffat mefleht. — Ar pahrtifchhanu fche eefch Leifcheem mums fhogadd eet ittin labbi; lai Deews muhs tà joprohjam apdahwina, tad nefpehjam pateift.

J. B—l.

No ahfemehm.

No Berlines finuo, fa Bismarka fifts faflimmis.

Franzija weetahm ir paschi teefas kungi, zaur fawu naidibu pret Prufcheem pahfteigti, fpreefch fpreedumus, fas gan mas faetahs ar taifnibu. Weens Franzfchu dahfneeks, fas us to peekerts, fa Prufchu feldwebelam, appafch lohka fehdoht, peelihdis un bei kahda eemefta galwu pahrfchlehlis — un wifs tas notizis pehz jau faderreta meera — tohp par newainigu ifteifts un waffa palais. Dhre Franzis, fas us to apfuhdlehthas, fa effoht Prufcheem daschas finnas peenefis, bei kahdas tablahas peerahdifchanas tohp tuhda par wainigu noteifts un ar leelako fohdibu apftahpehte. Tappch tad arri Wahzu karra waldiba tais Franzijas apgabalds, kur wehl Wahzu pulki fahw, leetu ihfi nemm, kur kahdu wainigu fahrahpa. Par to fa Eperneh pilfehthas atkal weens Prufchu faldats nofauts, un wifs aprinkis irr likts appafch Wahzu zeetas wakt, ta fa neweenam nau brikw eerohzi paturrecht pee fewis.

— Napoleons gan zaur Englantes amifchem leef dau-dfinabt, fa winsch it nemaf pee wiffahm tahm leetahm nau fahbt, tad Franzija daschi gar to darbojahs, fa warretu agrako feisari atpaffat dabuht. Schis it neka no tam nefinnobt. Tur nu to fahrs warr tizzeht, zil tablu grubb; bet tas irr gan teefa, fa Napoleona draugi fipri ween un

pafluffu rauga fataiſtees, waj newarretu kà ar ſchahweenu ſagabſt taggadejo waldibu un eezelt atkal Napoleona familiju. Fleri generalis effoht dauds zittus armijas wirſneelus us to peedabujts, kà tee ſabeedrojufchees, wezjo Tjer lundu peepescha usbruſſchanà fanemt zeeti un iſſlud-dinaht keifara walſtibu. Bet Tjers, kam wiſſas ſchihſ ſinnas un uſeeti rakſti peenetti, it nemas nebihſtoetes, effoht nefeſ teizis: Es wiſſu to ſinnu, ſinnu jau eepreelſchu wiſſus tohs wahrduſ, ko Napoleona draugi grihb runnaht uſ armiju un wiſſu walſti, ja teem iſdohtohs grohſchus ſagrabbt rohka, bet es eſmu uſ wiſſu jau fataiſtees un nebihſtohs ne no Napoleoneem ne no Gambettaſ partijas. Us mannu puſſi ſtahw iſtkums un warra. — Napoleona paſcha pirmais dakteriſ Konnoh ſchinnis deenàs effoht drihſ weenà, drihſ ohtrà Pariſes trakteeri redſehts. Zitti runna, kà Napoleons to noſubtijs, lai dauds maſ iſſlauſina, kà laudiſ dohma un runna, jo negrihb wairſ kartram ſinnas neſſejam tubdal uſtizzehſt. — Nupat dſirdam, kà Frantſchu waldiba aiſſleegufi 2 awiſehm, kàs pa Napoleonam ween eet, laudiſ iſnahkt. Lappahm nebij neziſ laſſitaju, buhtu labbahſ pamettuſchi jo taggad tee apſpeeſtee jo wairahſ warr kleezt „redſ kà muhs bihſtòhs!“

Rohmà 21. (9.) November Italijs kehnifch abrauzis un ar leelu gohdibu tappis fanemts; wiſſ pilſehts rahdijis ſawu ſwehtku apgehrbu. Eit pahweſts nelizzees to ne mannam.

— Zeels pulkſ kardinaku (augſt. baſniſk.) irr lohti ſaſlimuſchi (kahdi 12), ja Deewſ tohs pee ſew fauktu un arri pahweſtam gadditohs tad mirt, pirmſ jauni kardinaki weetà eezelti, tad warretu gan zaur to leelas juſſchanas zeltees, jo atkluſſcho ſkaiſt buhtu par maſu un nepilnigu pee pahweſta zelſchanas. Dſird kà pahweſts buhſchoht daſchus jaunus kardinakus zelt, lai ſkaiſt irr leelahſ un arweenu pilnigi gattamſ.

Englantes frohka prinziſ ſaſlimiſ, dakteri teikuſchi, kà effoht karſta drudſcha ſihmes, bet kà leekotees buhſchoht weegliſ.

— Englantes leela glahbſchanas beedriba nupat 2 medakus iſdallijuſi par ſcho glahbſchanas darbu: Korka pilſehta kahda ſewwa eekrittufi uhdeni un taiſijufees ſliht; lauſchu gan netrubiſ, bet newee negrihbjeis ar ſawu dſihwibu eet palihgà. Te uſ rei, redſ 2 wihrus, weenu no weenas un ohtru no ohtras puſſes uhdeni eelezam un no abbeem ſpehzigi wilkta tohp ſewwina mallà iſneſta. Un ſchee abbi wihri bijuſchi weens luteru mahzitais un weens kattoku preeſteris, kurrus abbus tumaka mihleſtiba uſ ſcho weenu darbu kai paſchà azzumirli dſinnuſi.

Turku leelweſiſ ſew iſmeklejees 15 uſtizzamus wihrus no waldifchanas ſullaineem, tee nu braufahſ pa walſts mallu mallahm apfahrt un tad poſchi wiſſu iſredſejuſchees un dſirdejuſchi, neſſihs atpakkat ſkaidras ſinnas, lai warr ſinnahſ, kahdas katra puſſe irr tahſ wajadſibas un kà tahſ buhtu glahbjamas.

Kà Japanes tablà keifara walſti (Aſija) kahds Pruhſchu ſeldwebels irr kai gohda ſtahdihſ, kà tam buhs buht par wirſſklohtotaju wiſſai armijai, to jau aw. laſſitajeem eſſam agrahſ ſinnajuſchi. Taggad dſirdam, kà arri preelſch Rihnas walſts irr nowelſts weens Pruhſchu unteroffizeers, lai cemahza Rihneefchus, kà ja-apeetahſ ar teem leelajeem gabbaleem, ko no Ciropas neſen turp aiſwedduſchi. Unteroffizeers arri iſtaifotees iſhti kà generalis; ko wiſſſch fakka, tur nedrihſt neweens ne piſſteht. Sawu mahzibu turroht pa Wahziſti, kaut gan neweens Rihneets to neſaproht. Bet Rihnas warrenee effoht ittin ar meeru, kad winnu pawalſtneelus cemahza uſ tahdu munſturi, ar kahdu Pruhſchi ar ſawu Moltke generali Frantſchus ſakahwufchi. Rihneefchi ſawà prahta tumſibà ſtipri to tizzohſ kà neween tee leelegabbali, bet arri to Wahzu wahrdu ſkannai effoht ſawſ ihpatſ apſlehtſ ſpehſ, kàs wiſſus prettineelus ſagabſchoht. Rihneefchu armija irr gan lohti raiba; pa dakai tohp no Englandeefcheem, pa dakai no Wahzeem, pa dakai no Frantſcheem mahjita. Kà tur nu weens lai komandeere?

No Nu-Yorkas (Amerikà) ſanno 21. (9.) November, kà Kreewuſemmes leelſirſtam Altekſjam, kàs turp nobrauzis, dauds gohda parahdiſchanas iſdarra. Zeela rewija tappuſi noturreta, kurrà Amerikaneſchu generalis Dilſ wiſſu preelſchà apſweizinajis leelſirſtu kà ta ſlawena keifara dehlu, kàs til dauds gaiſmas un ſwabbadibas tuhſtoſcheem atneſſiſ. Zeelſirſts patejees par wiſſu to un teizis, kà ta draudſiga ſaite ſtarp Kreewuſemmi un Amerikas brihwalſtihu effoht til ſpehziga, kà neſpehjoht nihkt. No Nu-Yorkas leelſirſts brauz uſ Waſchintonu, kur grihb apmekleht brihwalſts preſidenti Grantu.

Widdus Amerikà Jeſuitu muhkeem ſahſ ſlikti klah-tees. Eihds ſchin tee tur warreni ween waldija wiſſas leetàs un weetàs, bet taggad, Guatemalà irr zehlees preſidents, kàs nau wairſ winnu draugs, tas lizis 80 muhkus weſt lihds ohſtam, tur eerahdiht kuggi ar ko lai tubdal brauz kurrp grihbbedami, bet kahju lai wairſ atpakkat neſperr. Braufuſchi ar, peedahwajuſchees drihſ pee ſchi, drihſ pee ta kraſta, bet wiſſur tappuſchi luhgti, lai brauz tablahſ. Deewſſinn kur nu ſew weetinu atkal iſmeklejees.

S.

Swabbads,

jeb gabbalini iſ zekka ſohmas.

I.

„Behz darba leen maiſe,“ irr wezſ ſaklamſ wahrds un „Behz darba irr ſalda duſſeſchana,“ fakka ſtrahdneekſ. Schohs teikumus warretu tà lihdsſinahſ: Darbs irr ſelſe un duſſa irr meddus. Weens irr dahrgs un ohtris ſalds. Abbi zeenijami. Tomehr ſtarp abbeem irr leela ſtarpiba. Eà arri ſtarp darbu un duſſu. To ſtarpibu mehſ iſpildam ar ſwabbadibu, ſawwalibu, atpuhtu, nodabbibu, di-

fibu jeb brihwibu. Darbs un duffa irr muhsu dshwibas ratteem tee diwilschi un tee zitti daike tabs skahres un aishugs. Kur un ka es us scheem dshwoschanas rattineem pa sawahm schi gadda brihwdeenahm iswisinajees, to dshrohs talle te reitt.

Juhni mehnesis lihds ar sawahm affarainahm deenahm steidsahs us beigahm. Mihla faulite usmaidija iktatram tihruma dohtees. Jo mihlaki to warreja tee darriht, lam wehl zesch appalsch kahjahm. Ta mehš. Bijam Pilteneš (Wentspils) aprinka skohlotaji Wentspille tanni 29ta Juhni us skohlmeisteru-fapulzi sanahkufchi. Muhsu nodohms bij meesiga un brahliga fapulze par sawahm amata darboschanahm pahrrunnah. Jaw trescha mums schi tahda fapulze. Eabs pulzinsch skohlotaju tai peebeedrojees, skaita lihds 23. Tai turpmahl muhsu fapulze zitteem amata brahkeem un fapulzehm attabli jo wairahl pasihstama kluhtu, peesihmeschu te arri muhsu fapulzes beedru wahrdues. To skohlotaju lungu wahrdi irr schee: 1) is Bohpös — Feldmann, 2) Zahrgales — Schmidt, 3) Sarkan m. — Dampel, 4) Wahrwes — Fischer, 5) is Suhrabm — Greesse, 6) is Pilteneš — Neumann, 7) is Schlehstahm — Gahn, 8) is Ugables — Schutte, 9) is Buses — Baumgart, 10) is Puseneekeem — Grot, 11) is Pubni-neem — Peterjohn, 12) is Safmakas — Freise, 13) is Ahrlawas — Meyer, 14) is Lubbeseres — Steinfeld, 15) is Boverwahles — Behrne, 16) is Tingern — Ohso-lin, 17) is Dondangas (Kubbel) — Düneberg, 18) is Wallpehnes — Freyenberg, 19) is Dondangas — Trav-berg, 20) is Elihteru m. — Landeberg, 21) is Mag-Ceres (Koschragga) — Jacobsohn, 22) is Pises — Neu-land, 23) is Rindas — Bach. — Wes skohlotajeem pascheem muhsu fapulzei par waddoneem un gohda-beedreem irr peebeedrojuschees wehl scho apkahrtetu draudschu mahzita-ji: is Rindas zeen Hugenberger mahz. k., is Ahrlawas zeen Urban m. k., is Wentspils zeen Berent m. k. un is Mag-Ceres zeen Bernewig m. k. — Teekams skohlotaji ar schihm fapulzehm wairahl eepashtohs irr schee zeeni-jami lungi tabs fapulze s sawas mahjoklōs weesigi usneh-musch. Par to minneem tuji un tabli te muhsu wissu firjingu pateizibu issakku. — Muhsu zettortā fapulze taps to 3. Janwar nahkoschā g. Rinda okkal noturreta. To te tadelt jaw eepreesch peesihmeju, ja kahdam pahrtobeschas skohlas-draugam buhtu patilshanas ar scho muhsu fapulzi eepashtees, tad mehš winnu labraht sawa pulzina redsetu. — Nu wehl kahdus wahrduš peeminneschu par scho fapulzi. Behz to, kad zeen. B. mahzitaja mahjokli bij kahdi 15 skohlotaji un 3 mahzitaji fapulzejuschees, eefahla to fapulzi ar kahdahm dseefmu perschahm un luhgshanu. Celams farunnas fahzesh, issaffija U. — zeen. m. k. preekschejas fapulzes farakstus — kurri latwisli bij rakstiti — preekschā. Par pr. 1) par skohlotaju lassishanas beedribu, 2) par kahrtigu behrnu skohlā raidishanu un 3) par skohlmeisteru atraitnu-lahdi. — It ihpaschi schinni

fapulze weenu leetu eewehroja, t. i. ta usdewuma istulko-schanu, kurru zeen. U. — mahz. k. ohtra fapulze preekschā zehla: „Muhsu lauschu skohlu galla mehrie (zenteons).“ Par scho usdewumu R. skohlotajs weenu raksteenu preekscha lassija. Jhsunā winna dohmas bij schihs. a) Muhsu lauschu-skohlas no sennatnes — tā dšimtsbuh-shanas kā arri pehz brihwibas gaddōs — neffa sawā behribā to wahrdu „keslera skohlas.“ b) Rā schirgts jaunelis tabs parahdabs taggad, kur skohlmeisteru skoh-lās (seminarijās) latweeschu jaunekli us scho amatu fogat-tawojahs. Schi jaunekka kā arri schi laika dabba irr „fabeedriba.“ c) Stattamees nahkameem laikeem prettim, kur muhsu lauschu-skohlas reis ka wihrs pee-auguschas buhs. Jo wairak tas zerrams, ka no wissahm puf-schm muhsu tehwijsa scho leetu jo wairak eewehro. Eeweh-rojams — laj gan lauschu-skohlas zilwezibas wehrtibas atlihshichanas darbā to semmako palahpeenu eenemm, tad tomehr winnas irr un buhs pee weenas mahzitas tautas tas pamats zittahm skohlahm. Un —

Kas tad pee schi zenteena waijadshigs buhtu? Us to fapulze sawas dohmas issaffija: Birms muhsu garrigš skohlas tihrums buhtu aprohbeschajams: sawā laikā, mahzibas un wallodā, zaur zaurim waijadsetu katram lauschu skohlenam trihs seemas bes atraushchanahs skohlā rai-ditam tilt. Turprettim no skohlotaju pufes raudsija nol-lemt, zik un kahdas mahzibas tanni laika srehki buhtu eefpehjamās zaur isneht. Tai tas labbaki weiktohs, buhtu tanni laikā ween pee mahtes wallodas japaleek. — Behrigi wehl atqahdajahs, ka pats labbakais lihdselkis us to buhtu tee sen jaw gaiditi „skohlas-liffumi.“ Rā fahltis, tā darbs arri ar ihseem dseefmu un luhgshanas wahrdeem kluwa beigts.

Lihds ar zitteem amata brahkeem us scho fapulzi atskat-tidamees warru leezinah: Schi deenina mums wehl jo ilgi paliks veeminna. Pateiziba zeenigam B. — mahz. k. kas mubs sawā nammā meesigi un garrigi pameeloja un nowehleja iszeemotees. Tapat zaur winna labprabtigu isgahdashanu warrejahm to jo tabli pasihstamu Gut-schmidta lungu pagalmjus issaigah, apluhkoht, eeweh-roht un — apbrihnoht. Scho lungu wahrdi neween Wentspiineekeem un tam apgabbalam jo pasihstami, bet pat jo tablu kursemmē un tablas ahrsemmēs, lihds tomehr winnu darba tihrums aissleepjahs. Tee wairakee slihperi un bruffas, kurri kursemmes meschds zirski teek, tohp sche us Wentspills atpluddinati jeb ar laiwahm peewesti. Te nu itahwejahm paschā darba lauka widdū, kur zaur sahga sudmallahm tohs kohlus preeksch andeles sagattowa. Zik discheni un alihiti tee wiffi pehz kahrtas bendelēs uskrauti isskattah! Te nepat sahga skaidas un nomallis ne-aisset bohja, bet tohp preeksch, jeb zaur maschinahm isleetati un andelē pahrdohiti. Mudscheht mudsch tas zilweku, sirgu un luggu srehks, kas schinni darbā isrihkoti. Lassitajs mihlais! Tu fazzisi: Ja kas tad bagatam nekaisch tā

dsihwoht, kas ar naudu ta ka ar smiltihm marr spehletees! Me ka. Gutschmidt kungs zil daudskahrt faween draugeem atgahdinohht, ka arri winsch eefahloht til weenlahrschu wihrs bijis. Tahds ka taggad zehlahs winsch zaur fawu gudra prahtu; raschenu darboschanohs un neapnizzigu publeschanohs preeksch fawas, fawu tuwaku un semmes lablahschanas. Tee staltee nammi, fuggi, tilts paher Wentu, zelsch us laukeem, tee wiffi tahda wihs zeh-lufchees. Tee tuhstoschi no zilwekem te atrohn darbu un maifi. Kas wehl jo apbrihnojams, irr winnu pagalnu, dahrsu un treiwuhschu isglichtschana. Mehs fakkam fawa deenischka dsihwe: Zo retti tahdi milsu wihi dsihwe atroh-dami! Bet jo rettaki irr wehl, kas libds ar faween milsu darbeem, arri fawu mahju dsihwi ta milsuglihti isrihfo. Sche ja. Tur offoscham nemas netikkahs til lehti no teem jaukeem dahria glihtumeem schkirtees. Ikkats zellinsch, dohbite, pulkite un stahdinsch bij til ismannigi uskohpti — it ka teem ikkatram dsihwa dwascha un ihpats gars buhtu. To uszenschanohs teizahs zeklineeki pat tahlas ahsemmes ne-ufgahjuschi. — Wehl jo ilgi buhtu patizzis sche pakawetees, ja sehs laiks nebuhtu muddinajis proh-jam skubbinates un teem kohschumeem „ar Deewu!“ fazziht.

Spionis.

Karsch gan irr grehlu auglis, un kamehr grehlohs, arri karru netruhs. Kad tautas kario weena pret ohira, ja ne abbahm, tatschu weenai ta waina buhs. — Bet kad nu eenaidneeki weeni ohreem stahw prettin, tad til labb tee karrotaji, kas zitteem usmahzahs wirtsu, ka tee kam usfriht, zeel spehdami gan ar karra-gudribu gan ar karra-wilteem mekle, ka warretu apskahdeht fawus eenaidneekus, winnu spehlu massnaht, un galla tohs us tam peedabuht lai tee padohdahs. Tamdeht arri tee daschadi schauschanas gabbali, leeli un mafi, bajonetti, sohbinis schkhepi un zitti karra-cerohtschi.

Turflaht ranga tahdus laudis dabuht, un derreht kas pee ohiras puffes eenaidneekem peeleen, daschada leekapgehrba flehpufchees, lai tohs nepastst un schee nu us wiffahm leetahm eenaidneeku, — semme, pilsehtos legeri fawas azzis un aufis greech, ka tur stahw, kas tur notek, zil tur spehla, ka tee karrapulki dalliti, kur wiini eet, kur paleek, zil katra meeta salahiti.

Za teem vehz wiffadas smalkas isklauhschanas un israudhschanas isdohdahs derrigas sinas pahnest teem, kas winnus subtijuschi, tad peeklabijiga malka netruhsti. Zittada gan ta alga, ja eenaidneeki tahdu fleppenu ohschnotaju nokerr, tad pakarr waj noschawj wiinu. Ulgas kahriba tomehr ne retti zilwekus dsenn tahda amata, ko par spijonu amatu nosauz, usturru sewim mekleht. Irr gruhts amats, — un flawejams it ne kad ne.

Zittadi, kad weena puffe zilweki, kas meerä grihb palikt, meerä baudiht, ko ar gohdigu darbu sadabuhu un gohdam fawu maifiti pelniht un ehst. — kamehr ohtra zilweku dalka gluh, ka warretu bes gohdiga darba no zittu kauschu mantahm un pelneem sewi usturreht, eelihg-smoht un sewim daudis ko sakraht, — dalka kur eelischä tee flepkawas, laupitaji, sagli, krahpneeki, un wiffadi wiltineeki. Sche flehbj fawu karroschanu, un jo wairak fleppeni un nejauschu usfriht teem, pret kurreem fawas launas dohmas isdarra. Nu flawejam to walsti, kurrä dsihwojams, ja ta ar fawu waldischanu gabda arri zil spehdama, par teefahm, kas laundarritajus teefa, — nu par gohdigeem palibgeem polizeja pateizam, kas, ja nedahs notizzees un fualki us noferschanu skohloti, mekle wainigo pehdas dsiht, tohs dabuht rohkäs, teefahm pee-weist, un to netaisnu laupijumu arridsan. Schadeem polizejas-wihreem tee, kam kas grehzigi bija atnemts to atdabujuschi it firsnigi pateiz par wiinu, gruhtu, publeschanohs; — bet tee laundarritaji wiinus neslawe, tohs pilti eenihst. — fawa starpa tohs nosauz par spijoneem. Geksch muischahm kungeem daschi laudis stahw wiinu deenastä; eeksch mahjahm fainneekem fawa faine, kas wiinu maifi ehd un lohni no winneem dabu. Kad nu stary tahdeem laudihm waj pee darbeem waj zittahm darri-schanahm kas ne kas bijis par skahdi, par nelabbumu, par netaisnibu, — un kahds gohdigs wihrs waj seewa, waj pufis, waj meita, pasihdami to kas tas wainigais, negrihb fluffu palidami un flehpdami paschi arri tam launnam peebedrotees, — un Deewa wahrd's tohs dsenn, un wiini isteiz waj kungam waj fainneekam, — ko sinn, — tad slawa teem buhs labba. Un gohds buhs leels pee kunga, pee fainneeka, pee wiffaem gohdigeem zilwekem; bet tee beedri, te negohdigeem, kurrä noseegums atklasts, tee wiinus ne flawehs un neusteiks, bet ir fawas launas firdis atklasts, un lahdehs, un eenihdehs, fawahm dusmahm dohs wakkas, un waijahs zil spehdami un meklehs ka gan schahdu gan tahdu zittu wainu tam peerahditajam pahmest, un ar atrechschanu tam behdas padarriht. Tee to nosauz arri par spijoni. Paschi launi buhdami negrihb zeest ka zits, labbahs paher winneem, runna no wiinu grehkeem.

Ta weztechwa Zehläba dehli, Jasepa brahti, scho nosauza par spijoni. Waj tu runnast par wiinu arri ta?

Tee Wariseeri, kuru lekulibu tas kungs Kristus laudihm atklastja — fainodami gan ar tahdu lihdsig wahrdtu to nosaufuschi, to lahdeja, un glahneja us to kunga, un mekle ja to sawaldsinahht wiina runnaschanä, waj zittu wainu atrast par ko warretu to apjuhdeht. — Waj tu arri tahds eenaidneeki offi kad Kristus runna no taween grehkeem? Waj Winsch arri tewim spijonis?

Anonymus.

Zuhs tehwi, nekahrdinajat sawus behrus!

(Beizums.)

Dakteris nahf. Lohde atrohdahs netahlu no firde. Ittin tannā pašā weatā, kur Mahreetei tahs dedfigas fahpes bija.

„Dakteri! mihlais dakteri! wiņsch taf nemirihš?“

Dakteris galwu fratta. „Ja Deews valihdsehs, tad lohdi iswilkschu. Kad til ween til dauds affinu nebuhtu jaupeis! Un kad ween tas drudsis nebuhtu, kas pehž lohdes iswilkschanas plohsahs! Baj wahjineekam irr raddu?“

„Weens rads winnam irr — tehws!“

„Nu, tad mans padohms, ka tehwan tuhliht šana jadohd!“ Tā fazzijis dakteris eet pee sawa darba un Jurram lohdi iswek. Jurris kluffi waimana, bet neteef pee pilnas apkerschanas. Mahreete Jurra rohkās apkerr ar sawahm rohkahm un nu wiņsch paleef meerihšs.

Ar lohdes iswilkschanu labbi isdohdahs. Lohde irr daktera rohlā. Mahreete to panemm un apskatta dohmigi. Dakteris wabti fāseem. Mahreete tam kluffi pee rohkās eet. Brihnisšklihs meers mahjo meitinas firdi. Toreis kad Jurra leddainas rohkās ar sawahm rohkahm bij turrejusi Mahreete Deewu bij lubgusi: „Mans Deews, tu effi schelastibas un mihlestibas Deews — tewim winnu pawehlu!“

Jurris arween wehl guk bes atjehgšchanas. Mahreete weena patti pee winna gultas sehšch un leddu uš wabti leek, it tā dakteris tai rahdijis. Pa starpam winna raksta Jurra tehwan . . . tam wihram, kas tai jaunibas spihdumu aptumšchojis — kas tai 12 garrus, garrus mihlestibas un laimes gaddus laupijis. Bet winna tam raksta palemmigi, tā til ween behrnisškliha firds mahf rakstibt. Tā raksta, lahds nahwes breefmās Jurris bijis un ka tā winnu uš karralauku atraddusi. „Jurris pee mannim nau nahjis — Deews pats muhs atkal saweddis lohpa . . . behdās, breefmās — warrbuht nahwē!“ Širsnigi Mahreete lohds, lai tehws tohs breefmigohs lahstus nemmoht no dehla galwas. . . .

Drudsis neschehligi Jurri sakratta. Winnam irr deen' un nakt' breefmigi sapni un murgi. Pa starpam Mahreetei ušskatta ar spihdedamahm azzihm un ar winnu runna, it tā buhtu winni abbi miruschi. Wiņsch arwecu darbojāhs garrā ar Mahreetes sudrabaineem engela matteem. Kad Mahreete lafkatu wirsū feem — tad wiņsch raud. Kad to lafkatu atkal atnem, tad wiņsch pašmeijāhs preezigi. Daschuris Mahreete winna galwu pee sawahm kruhtim leek. Kad tad winna piersti meitas baltohs matuš aisteek, tad drudsis drusku mittejahs un wiņsch paleef klufs tā behrns. Neretti arri Mahreete ar pakluffu balši lahdu Jurram mihlu meldinu dšeed — un Jurram tad nahf falds meedšinsch. Deen' un nakt' Mahreete pee winna gultas sehšch.

Peepeschi lahda wakkarā wežs, falihjis wibrš cenahf istabā. Raudadams un schaukstedams wiņsch steidsahs pee gultas. Wiņsch lohlahs pabr wahjineeku. „Slawehts Deews! Wiņsch irr dšihws!“

„Wiņsch dšihwohs — dakteris schodeen teiza, ka to drohšchi drihst zerreht!“ tā mahte teiza.

Ar firdsbailibu Mahreete flattahs uš to wezzo wihru. Širds tai leezina, kas wiņsch irr.

„At mans Deews, es pateizu tewim, ka tu to grehku no mannim nehmis; es — es winnu nahwē biju eedšinis!“ un Jurra tehws abbas trihzedamas rohkās trihzedamai meitai pretti fneeds:

„Peedohd mannim, behrns, ko tewim un winnam sawā lepnibā esmu padarrijis. Es atkal zif spehdams uš labbu gribbu greest ko uš launu esmu greešis. Dizzi mannim, arri es schinnis weentula gaddās dauds esmu zeetis. Deewa rohka un tawās grahmatas mannu zeetu firdi mihfstinajušchās.“

Uš preeka raudadama Mahreete sawa Jurra tehwan pee kruhtim krita, kas nu arri winnai par tehwu palizzis.

„Arri Jurris sawā gultā pasehdoes ar gaischahm, spihdedamahm azzihm. Wišsi trihs apkerrahs, raudadami, smeedami. Kas gan scho preeku warretu aprakstibt!“

„Mahreete, tu nu effi manna bruhde ar tehwa swehtibu!“

„Bruhte es esmu, bruhde ar balteem matteem!“ Bet balteem matteem par spihstu Mahreetes waigs gandrihs tāpat seed ka toreis, kad Jurri pirmoreis eeraudšija. To laime bij padarrijusi.

„Nu nu juhs wišsus lihds nemmu uš Schlesiju. Manna leela weentula mahja nu atkal paliks preeka pilna. Arri tam wezzam lahsu wihnam, kas nu jau 34 gaddus uš Jurra gohda deenu gaida — pagraba eerakte — arri tam laikam laiks buhs palizzis garšch. Steldsees, Jurri, ka drihš weffels paleezi, ka to nabagu zeetumneeku no pagraba warram atpestibt!“

Wežs wihriņsch sawā laimē nesinn kur liktees, kur dehteēs. Wiņsch apkampj gan mahiti, gan meitu, gan dehlu.

Un wišsi tšchetri lohpa preejajāhs un Deewam poteiz, ka winnu behdahm til preezigu gallu darrijis.

Atbildas.

J. A. — G. P. Zuhs dihpaino stabltau žouri laffijuschan man nahf tahs dohmas: Kas šin waj til wezās Pruhšis stabltot to leetu nau dauds maš fahšchobbijis? Jo zif šinnas tur irr gan un leescham var swehtibu — tahs liffums, ka katram, kas grihb šoblu zelt wajjāg preešch tam atwehleschanu dabuht, jo neba wišsi Kristavi irr tabdi, lahds Zuhšs tai stabltā. Ja šittai grehžigas dušmas ween pret Kristaru zehlfchahs, tad — nehbštates! — Buhs drihš wišs labti.

A. S. — J. Baldeews var Zuhfu atkaušchanohs; nabktees jo weeglati zella widdu no grahmallechm iškširt.

A. W. — B. Neneemcei var launu, rakšus, kas nau gaušchi fassami, newarram bruhdeht. Kad ir sawas azzis netaupitum, jataupa sežera azlinas, kam katra punktite Jareds un jaišchširt, lai nemifšahs. Šis krauj rinditās ka šikes muzā, tā tā neesma gallam nau ruhmes. Arri tā lahdu neharriht:

Latw. Amišchu apgahdatais: **J. W. Safranowicz.**

Sludhinafchanas.

Wissadi mineral-uhdeni.

Zaur dahrgatt palikluschanu blaschekum fabrikos, tee awasschraffitee eerauga par wajjadfigu, no lma sch. m. tohs zennus par tabm blaschekum ar fettera, sohda un wisseem obgalusfahuma uhdenem pa-augstinahst. Par uhdenem des blaschekum tee zenni paleet ka libds schin. 1

Görz un Helmsing,

mineral-uhdenu fabricki.

No Meischamuischas (Grenzhoß) pagasta teefas teel wiffi tee, lam labdas peerraffischanas pee tabs tal isgahjuscha waffara nomitruscha pee schi pagasta pederriga **Fris Mitrewisa** mantibas bubtu. — usalgnati libds **17. Dezember sch. g.** peemeldeetes, jo weblaf netaps neweens wais klaußits. Tapatt arri teem, kurri tam Friz Mitrewis ko parahda palikluschi bubtu, no schis pusses peefoldinait teel, tohs parradus libds peemmetam laitam sche usdohst; zittadi tee pehz likumeem strabveri klubs. 2

Meischamuischas pagasta teefas nammä, tanni 4. Nowembr. 1871.

(Nr. 67.) Preekschebd.: Friz Dumbrowsky. Teef. sribm.: W. Bergmann.

Brambergu pagasta waldischana zaur scho darra sinnamu, ka **15. Dezember sch. g.** vulstien diwozmitds pusdeenä sche Falzgrabwe tabs Kaschimeru un Brambergu awassch mescha lunga mutschas magasines klehtis ka arri daschadi sempeleti mehri un weeni labdtas fuwari wairaksoha utajeem pahrdohlt tirs. Pirzeji warrehs 30. Nowember sch. g. to Brambergu mescha lunga mutschas un 1. Dezember sch. g. to Kaschimeres magasines klehti no eekschpusses anflattitees. Tee tuwaki wairaf soblischanas nolokumi ir sklatru feiddeenu pee schis pagasta waldischanas eestattani. Falzgrabwe, 15. Nowember 1871. (Nr. 478.) Pagasta wezz.: J. Rosenberg, (S. W.)

No Meischamuischas (Grenzhoß) pagasta teefas teel wiffi tee, lam labdas taisnas peerraffischanas pee tabs pee schi pagasta pederriga, isgahjuscha raddeent nomitruscha **Ansa Siedermanna** atshaltas mantibas bubtu, libds **17. Dezember m. sch. g.** sche peemeldeetes; jo weblafi netaps neweens wais klaußits. Tapatt arri teem, kurri tam Ansa Siederman un parahda palikluschi bubtu, no schis pusses peefoldinait teel, tohs parradus sche libdi peemmetam laitam usdohst; zittadi tee pehz likumeem strabveri klubs. 2

Meischamuischas pagasta teefas nammä, tanni 4. Nowember 1871. (Nr. 68.) Preekschebd.: Friz Dumbrowsky. Teefas sribm.: W. Bergmann.

Mubrumuischas pagasta teefas darra sinnamu, ka Leel Berkenes **Aschemehl** mahjas **29. Nowember sch. g.** utruue taps noturreia, fur pahrdohs sribus, gohmis, zubkas, aitas, rattus, atklus un daschadas sribas witefshaltas teefas. 1

Mubrumuischa, 30. Oktober 1871. (Nr. 168.) Preekschebd.: G. Ullmann. (S. W.) Str.: Smugge.

No Mubrumuischas pagasta teefas teel sinnamu dorribts, ka tabs Leel Berkenes **Aschemehl** mahjas ar labbeent kweschu laukem, plawabin un gannibabin zaur salibschonu pahrdohdama, un ware pirzejs latra laika tabs mahjas pahrlubfoht un to salibkumu pee schis teefas jeb Leel Berkenes muischaswaldischanas, bet ne weblabl ka libds **3. Janwar 1872**, eestattibt. 2

Mubrumuischa, 4. Nowember 1871. (Nr. 174.) Preekschebd.: G. Ullmann. (S. W.) Str.: Smugge.

Weens **zimmermannis** ar labdabm parahdischanahm kas arri dischlera darbu probt war no Jurgeem deenest dababt, lamdebt japeetelzabs Zumranmuischa pee Bauktas jeb Wistalmuischa pee Jelgawas. 3

Ladebt ta eo esmu awachmees Jelgawu anstahst un manna wadmolla andelt beigt, peedabwaju wiffas **fortes wadmallas, bukstinu un paleto drehbju**, ta arri wiffas manna lehgera prezjos par jo **passemotteem zeimeem**. 2

Jelgawa, wadmallas andele leelaja eela, blaslam fenditera tungam Lorchiani.

Heymann J. Rubinstein.

S i n n a .

Virmä atwentes swehtdeena tal 28. Nowember 1871. taps **Seffawas (Sobou) basniza** no vulstien 3-5 pehz pusdeenas

garriga konzerte

noturreia.

Wagonu sofa ar trechleem un pahrwilischanam, ta arri zittas leetas toap lehti pahrdohstas. Ja-prassa Jelgawa Palejas eela eeksch bantaf pee minitriala. 3

Jumpramuischa pee Bauktas ir tas **labvais brandwihns** atnal par pee **ejjannu** tirgu dabujans. 3

Weens **allusbruhjis** ar **inwentariumu** ir wuhst us tenti dabujans, un weens **stellmokers** (ratu un ritenu dubweialis) **warr weetu dabuht** Dwiomuischa (Waisgnade) pee Jelgawas. **Alahafas sinnas** pee muischas waldischanas. 3

Kamistky.

Stalgesmuischa pee Jelgawas tas **bruhjis** awassch labdabm notunnahm ir dabujans.

Kallejs

ar labdabm attestatehm, kas arri schlojere darbu probt un **peenu us stohpeem gribb nemt**, war no Jurgeem 1872. **wretn dabuht** Leel-Switkale awassch Mundables pee Bauktas. 3

Dohbeles

latweeschu dfeedataju beedri teel lubglt us gadda krechiteem **Dohbeles** muischas sabie tal 5. Dezember vulstien 5 waffara, us **teatera** un **weschbas waffaru** fanabht. 2

Swechas war beedri eewest.

Preekschneeziba.

Weens **neprezehis kallejs** ar labdabm parahdischanahm kas arri schloffera darbu probt war no Jurgeem **Jumpramuischa** pee Bauktas deenest dabuht, tamdebt japeetelzabs turvat pee muischas waldischanas jeb **Wistalmuischa** pee Jelgawas. 3

La pusmuischa (Höfchen) pee Jelgawas us dambi Nr. 125, awassch raksttam peederriga, ar **wajjadfigahm ehkahn**, **ahbolu dahrsu** un **netahlahm plawabin** no labdabm 16 puhraweetahm, tohp no brikwas rohfas waj **pawiffam**, waj arri pa **dalkai pahrdohsta** un to flabiatu turvat pee mannim war dabuht sinmah. 2

J. N. Georgj.

Gepelwerkis libds ar **transmissioni**, 3 **puzudmallas** un **bruhjeti jakeratti** schaw deht **pahrdohschanas** **Jann-Platobnes** **keobna** muischa. 1

Preeksch mahabin **skoblahm** melle weenu **skohlmeisteri**. — **Alahafas sinnas** war dabuht no **Wabnes** mahitaja (adresse: **Paßorat Wähen**, **liber Frauenburg** in **Kurland**). In tas peetejees, atibdi nedabuhs zaur **pasti**, to atrodihis schintis awissis. 1

Pe wisseem **Kurssemes** mahitajeem, turklabl **Jelgawa** pee mahz. **Schulz**, **Westhorn** un **Schablowsky** k. **grahmatu** **bohdes**, **Rihga**: **Briiser** k. **grahmatu** **bohde**, **Peepaja**: pee mahz. **Nottermund** k., **Zimmermann** un **Dohnberg** k. **grahmatu** **bohdes**, par **10 kap. dabujans** ta no Jelgawas **lebyu** **astahweschanas** **beedribas** ar **gohda** **masku** **apwahwinata**, no **Muzgawas** **skohlmeistera** **Chr. Schönberg** k. **faralilita** **grahmata**: 3

„**Taisnais** **gahda** **par fawa** **lohya** **dshwiba**, **bet** **to** **bederwigu** **apfischloshana** **ir** **bahedfiba**,” jeb: **grahmatina** **preeksch** **jaunem** **un** **weezem**, **ihpafchi** **preeksch** **wezzakeem**, **lam** **fawu** **behrun** **irdslohyfshana** **ruhpy**“ (Stattees **Latw. am. Nr. 44** **lawä** 346.)

Mahitajis **M. Schulz**, Jelgawa. 3

Grahmatu sinna.

No **brahtem** **Busch** ir **schabas** **jaunas** **grahmatas** **islahtas** un ir **dabujans** **winnu** **grahmatu** **bohdes**, **Rihga** **leela** **Smilshu** **eela** **Nr. 37** un us **Daugawas** **tirgu** **pee** **Schablu** **wahpreem** **59**, ka arri **wiffas** **Kamistky** **grahmatu** **bohdes** **Rihga** un **Jelgawa** un **wiffur**, fur **latwiffas** **grahmatas** **vahrdohd**: 2

Dfeefnu **wirkne**, **pihta** **no** **M. Lavy**.

Waffa 15 kap.

Gusts un **Lihina**. **Stahis** **tas** **rahda** **zil** **brechmigi** **ir**, **kad** **wezzaki** **laweem** **behenem** **uht** **leslibu** **leed**. **Wamiski** **no** **M. S.** **Waffa** **8** **kap.** **Jaukas** **dfeefnuinas** **no** **Mengem**.

Waffa 5 kap.

Kristine un **Zuhle**, jeb: **Diwu** **feewischku** **dshwes** **bildes**. **Stahis**, **kas** **irahda** **tilkuma** un **netilkuma** **auglus**, **no** **M. Lavy**.

Waffa 25 kap.

No **zenjures** **atwechelis**, **Rihga**, **22. Nowember** **1871**.

Drullahis **pee** **J. W. Steffenhagen** **un** **debla**.

(**Td** **lahst** **peelikkums**: **Dawizas** **un** **skohlas** **sinnas**.)

Basnizas un skolas sinas.

Weens kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Mahitajs: Missiones sinas 2c. Jauna skolas eefwehtifchana. Dees-
daschanas iwenti Jaunpille. Par teateri. Rahds wahrs 2c. Preefch
latw. mehmfurl. skolu Sallaspille.

Missiones sinas

preefchzeltas Kursem. mahzitaju sindei 1871, no mission.
generalreferenta R. Raeder mahzitaja.

1) Kursemmes lutteru draudses pee fw. missiones dar-
ba dallibu nendamās irr, kà lassitaji sinahs, peebeedro-
juschahs Leipzigas ewang. lutteru missiones nammam, un
kà tam darbam tur isg. 1870/71. gadda weizees, par to
gribbu tē daschas leetas peeminneht, ko Leipzigas missio-
nes rakstā paschā atraddu, jeb pats Leipziga buhdams
eewehrojis esmu. Tas gads 1870 irr gan daschas behdas
atneffis missionei un winnas strahdneekem, labba teesa
missionaru bij zaur flimmibahm gruhti peemekleti; trim
no winneem bij janahl weffelibas labbad us Ciropu: Kor-
des, Doederlein un Baierlein. Kordes k. ar Deewa pa-
lihgu grihb nahlofchā gadda atpakkal dohtees us Indiju,
kur wusch jau 31 gaddu par missiones wezzalo amatā
stabwejis. Paschu Leipzigas missiones namma direktori
Hardeland k. Deews bij peemeklejis, tam 2 nedeku laikā
3 behrinaus aifsauldams. Tas breefmigais karra laiks,
kas Wahzemme wiffu firdis un rohkas aisaehma, bij arri
pee missiones mannam, 13 tuhft. dahlderi bij isg. gad-
dā masahl eenahlfuschī ne kà aipehyn. Dā tad daudi eef-
fahktahm leetahm, kas naudu prassa, bij japaleef ne-
isdarritahm, jo Leipzigas missione turr to par fawu lik-
kumu, ne par graffi parahdus netaisht. Dā gadda ee-
nahlfchanas bij 55 tuhft. dahlderi, pee tam wehl nahza
agrafa gadda atlikkas ar lahdeem 8 tuhft. dahld. Ce-
nahjis bij no Bairu semmes 11,476 dahld.

" Saffchu "	11,358	"
" Kreewusemmes "	10,303	"
" Hannoveres "	4,312	"
" Meklenburgas "	2,977	"
" Woz-Bruchschu s. "	2,696	"
" Sweedru s. "	2,580	u. t. j. pr.

Jidohfchanas bij 56 tuhft. un 237 dahlderi.

Kā preezigu leetu warram sinocht to, ka Austrija irr
arri lutteru missiones beedriba zehlfusees, kas pee Leipzi-
gas, kà mahtes peebeedrojusees. No teem 2 missiona-
reem, kas tilka amatā eefwehtiti un us Indiju fuhititi, bij
weens kandidahs Gruber no Arensburgas (Sahmu fallas).
De klah peeminnam, ka schi gadda generalapulzē tappa
nospreests, zil til ween eefpehjamā jau Deewa wahrdū
gudribā mahzitūs missiones nammā usnemt, un ne wis

behrnūs, kas daschu reis ar karstu mihlestibu us missiones
amatu dohdahs, bet pehz wiffas tahs gruhtibas manni-
dami atkal schaubahs un atfalt, tā ka missiones kassei til
skahde zaur to jazeesch. No Leipzigas missiones puffes
taggad Indija strahda 21 wihri, kas no Ciropas turp
aishahjuschī; winneem irr par palihgeem 4 eedfimmuschī
mahzitaji, 4 kandidati, 70 skohlotaji Deewa wahrdōs
un 35 zitti palihgi. Skohlu skaitis irr 90, tur strahda
113 skohlmeisteri 1811 behrnūs mahzidami. Draudschu
lohzetu skaitis irr 8930, no paganeem bij isgahjuschā
gadda kristiti 242. Kaut gan to atgreesio skaitis wehl
nau nezil leels, kad usluhko to breefmigi leelu pulku, kas
wehl paganu tumšibā fehsh, tad tomehr pateiksim De-
wam par tahm preeka sinahm, kuras ar katru gaddu
fahl beeshakt nahkt, ka tas missiones darbs Indija irr
tahds raugs jau lihds schim bijis, kas zaur wiffu leelo
paganu walsti to tumšibu irr fagrabhis; warr redseht, ka
ar wiffu elkadeewibu eet us gallu un drihs drihs warr tas
laiks klaht buht, kur ta fagahfisees un ewangeliuma drau-
dses tur weeta zelsees. Sinnams, ka pirmā laikā tad
missiones strahdneekem jo wairahl buhs ta darba, buhs
jagahda, ka no turrenes laudihm pascheem tohy daudi
wairahl us mahzitaju amatu skohloti un fakaititi, leela-
kas draudses buhs jadalla, par skohlahm un basnizahm
jagahda, kamehr tee garrige behrni paschi nahkt tai fpeh-
kā, warreht paschi par fewi tad gahdakt. Tahs masas
rohziabas deht missione zil daschu fwehtigu darbu newarreja
usnemt, daschu nepabeigt, dascha basniza stahw wehl bes
junta, dascham missionaram pee wiffa gruhta darba nau
wehl ne fawas pascha istabinaas, bet jadshwo drihs schur,
drihs tur.

2) Kād nu jautajam, ko wiffu muhsu Kursemmes
ewangel. draudses irr no fawas puffes darrjuschas, lai
ar to fwehtu missiones darbu weiktohs, tad fakkam wiffu-
pirms: Tahs deewaluhgfchanas un firsniogas nopuhfcha-
nas, ar ko gan leelais pulks muhsu tizzibas braktu arri
fcho leetu tam augstajam bislapam debbesis pawehl, tahs
irr un paleef neswerramas zilweku preefchā, bet swarri-
gas ta kunga preefchā. Kas mums usdewis, lai luh-
dsam „Tawa walstiba lai nahkt pee mums.“ Neeenas
draudses tizzibu newarram arri fwehrt pehz teem rubleem,
ko winna preefch missiones dahwinajusi, jo tai kristigai
mihlestibai irr leels tas darba lauks. Bet tomehr zil tablu
fcho darbu arri ar fawahm zilweku azzihm fpehjam no-
kohyt, par to warram runnakt un warram tā arri min-
neht tahs dahwanas, ko muhsu semmites draudses fawā

mihlestibâ schim darbam par labbu pasneeguschas. Is-
gahjuschá gaddâ pawiffam pee mannis bij eemafati
1584 rubti 38¹/₂ kap. un prohti:

No Kuldigas prahwest. apr.	345 rubl.	98 ¹ / ₂ kap.
" Jelgawas	298 "	94 "
" Dohbeles	227 "	10 ¹ / ₂ "
" Sehpils	223 "	43 "
" Bauskas	203 "	65 "
" Randawas	110 "	— "
" Grobinas	86 "	72 ¹ / ₂ "
" Piltenes	55 "	60 "
" Wiknas	32 "	95 "

fohpâ 1584 rubt. 38¹/₂ kap.

(139 r. wairahl ne lâ pehrnâ gaddâ).

No tahm 117 draudsehm, kas peederr pee Kursemmes
basnizas teefas aprinka bij dahwanas pasneeguschas 75,
turpreftim no 42 nekâs nebij nahzis. No tahm eenem-
tahm naudahm 1165 rubti irr Leipziga jau eemafati, lâ
to ta kwittanze israhda, tee atlikufchee 444 rubli taps
schinnis deenâs atkal nosuhiti.

Mannas wehlefschanas, ko jau isg. gadda mahzitaju
sinodei preefschâ zehlu bij tahs. 1) Lai katru swehtdeen
basnizas luhgschanâ arri katrâ draudse ta miffiones leeta
taptu peemineta. 2) Lai swaigsnes deenâ zaur wiffahm
Kursemmes draudsehm taptu miffiones spreddiki turreti un
dahwanas pretti nemtas. 3) Lai wiffôs prahwestu ap-
riakôs taptu miffiones swehtki swehtiti, lâ us to jau
dands weetâs draudses sabedrojuschahs. Schihs trihs
wehlefschanas wehl reis leeku preefschâ un wehl peeleeu
schogodd to zettorto. 4) Lai ilgaddus fohpâ ar sinodi
taptu preefsch wiffas semmes miffiones swehtku deena
swehtita ar Deewa waheda sluddinaschanu un rehkinumu
nolikfchanu miffiones leetâs. Tâ tad mums buhtu:
1) draudses miffiones swehtki (swaigsn. d.), 2) aprinka
miff. fw. un 3) wisparigi miffiones swehtki. Un Deews
tas Rungs, kas grihb la wiffi nahktu pee Winna muh-
schigas gaismas un kas pee schi swehta darba Sawâ schel-
lastibâ muhs nemm par faweem palihgâ, tas lai pats
filda muhsu firdis un stiprina muhsu rohlas, la darraam
Winna fw. darbu dedsigâ Kristus mihlestibâ!

Zanna skohlas eeswehtifchana.

Laides pagasta irr ta wiffuwezgaka skohla no wiffas
Waltaiku kirspelles; jo winna irr jau no muhsu tag-
gadeja leelkunga tehwa-tehwa, grafa von Lamsdorff dib-
binata, kas tai laikâ, kad Kursemmes dsimtsbuhfchanu no-
zehla, ihstu tehwa firdi faweem laudihm rabdija. Winfeh
bij arri weens no teem pirmajem, kas fawa pagasta
faimneefus us renti atlaida.

Tif lihdi, la Zilawâ skohlotaju skohla gattawa tappa,
fuhiti jaunekli us turreni un likka to par skohlotaju
preefsch Laidem ismahzih, la tas pehz trihs gaddu mah-

zibas atpakkal greesees, winna pawalstneefem par ap-
gaismotaju buhtu. Schi pagasta skohla irr dands gaddus
lahdâ Laides masâ muishâ, ar wahrdi Widdusmuishâ,
pastahwejufi, kurrâ minnehts jauneklis jau preefsch Zila-
was eefchanas, trihs gaddus ar behrnu mahzibu bij dar-
bojees. No Zrtawas isnahzis, tur tai nepilnigâ ruhme
28 gaddus ta Runga wihna kalnâ fastrahdaja. Jau
muhsu taggadeja leelkunga tehws eefkattija, la par dands
nafa ruhme preefsch pagasta behrneem un apnehmahs zittâ
weetâ jaunu un it pilnigu skohlas nammu buhweht, bet
flimmbas un dands zittu kaweklu dahf, newarreja scho
fawu apnemfchanu abtrumâ iswest un kad nu Deews
winnu zaur nahwi no fabejenes aiffauza, tad winna no-
dohms palikka ne-isdarrihts.

Muhsu taggadejais leelkungs nepilnigôs gaddôs buh-
dams wehl taggad augstas skohlas apmekle. Tapehz da-
bujahm par waldineeku Razdangas zeen. barona kungu von
Mannteuffel, kas irr ihstis Latweefchu mihlotajs. Tas
tuhliht fawâ waldibas eefahkumâ fazzija us Laides faim-
neefem: "Jums wajaga jaunas un ruhmigas skohlas,
tur wiffi juhsu behrni warr pee mahzibahm tift un es
gribbu ar wiffahm materialehm jums palihgâ nahkt."

Ruddeni 1869 pats ismelleja labbu un jaukâ weetâ
stahwedamu plazzi, kas paschâ leelzeffa mallâ, kursch no
muishas us Waltaikeem wedd un abhâs puffes ar behr-
seem nostahdihis.

Lai nahlamâ seemâ tappa wiffi wajadsigi materiali
peewesti. Tad 1870. g. 24. April tappa pirmâis grunts
akmins likts. Tâ tappa tad buhwes darbs bes lawefcha-
nas, no Laides pagasta wezzaka U. Dohning, us preefschu
wests. Buhâ tahlu mellejams tahds wihrs, lâ schis, kas
tâ grihb un proht wiffu west par labbu fawam nowaddam.

Schinni ruddeni 18. Oktober nams tif tahl bija gat-
taws, la to warreja eeswehtih. Minnetâ deenâ pulksten
9ds rihtâ atbrauzâ Waltaiku mahzitaja kungs Weide jaunâ
skohlâ. Pehz tam atbrauzâ arri tee leelkungi no Razdan-
gas, Zildes, Appufes (Waltaiku basnizas preefschneefs)
un Laides leelmahte von Lamsdorff. Pulksten 10ds ee-
fahkâhs eeswehtifchanas darbs ar to dseefnu: Es un
mans nams ic. Pehz nodseedatas dseefmas stahjâs mah-
zitaja kungs kattederi un turreja jauku un swarrigu runnu,
kurrâ Laides pagastam pee firds likka, la tom nebhâ ar
tahdu staltu nammu fahkt leppotees, bet Deewam patei-
zohit to walkahit pehz Winna swehta prahta. Pehz beig-
tas runnas tappa tad ta trihsweeniga Deewa wahrdâ
nams eeswehtihis. Tad dseedaja Laides dseedatâji us 4
balkim: Deews Rungs irr muhsu stipra pils ic. Pehz
schis dseefmas Laides pagasta skohlotajs us kattederi fah-
pis arri lahduis patreizibas wahrdus wiffa pagasta weetâ,
pasneedis Razdangas un Zildes leelkungeem, par palih-
dsibu pee buhwes. Tad atkal tappa us 4 balk. dseedahts:
Teizi to kungu to gehd. R. Pehz schis dseefmas mah-
zitaja kungs atlaida fanahkufchahs weefus ar Ahrona

fwehtifchanas wahrdeem. Wiffu eefwehtifchanas darbu nobeidfa ar to dseefmu: Lai Deewu wiffi teiz zc.

Skoblas nams irr 18 affes garfch un 8 affes plats un 12 pehdas no fundamentes lihds junitam angfts. Nammam irr par wiffam 13 iftabas, kas wiffas ar leeceem un gaischeem lohgeem apgadatas. Skoblas iftaba irr ar ehrgelohm pufchlota, fo Laides pagasts ar leelmahtes palihdibu eegahdajis. Ehrgeles irr no Deepajas flawejama ehrgetu buhwmeiftera, Herrmann lunga, it flunflogi buhwetas, ar 4 registreem un pedali — makfa 238 rubli. No fchihm floblas ehrgelohm gan warram fazzibt: Darbs meifteri flawe! Deews fimm, waj wehl kahda Kursemmes pagasta flobla tahdas buhs atrohdamas.

Gohds tapehz wehl reis fcheem leellungeem, kas tif mihlu firdi rahdijufchi! Gohds Laides pagastam, kas tahdu staltu nammu zehlis! Lai nu Deews fcho nammu apfwehti ar faweem bagateem augkeem! H. R.

Dseedafchanas fwehtfi Jaunpille.

Pafchi no fawas lustes dshiti un no muhsu zeeniga barona lunga fkuubbinati, mehš Jaunpilleeki apnehma-mees 8. September „dseedafchanas fwehtfus“ fwinneht. Us tam usajzinajam arri kaiminu dseedataju kohrus, ta: Jrlawas, Dohbeles, Strutteles un Dshubftees, kurri ar mihlu prahtu to publiu, kas pee tabs fatafifchanahs us fwehtku fwinnefchanu preefcha nahf, usnehma un mums zur to leelu preeku parahdija. Kolikta fwehtku deena 8. Septembers, krita us treschdeenu; kad nu pirmden un ohtradeen lohti nejauks laiks bija, tad fahklam jau dohmaht, ka muhsu fwehtfi labbi ne-isdohftees; bet te peepildijahs it ihstni tas fakkams wahrds: „Behz leetus atkal faule spihd.“ Treschdeenas rihda it flaidra un fpohfcha faulite atspihdeja un lihds ar fcho lehza arri muhsu firdis ta preeka faulite, ka warrefim ne til ween basniza, bet arri us platscha fawas dseefmas Deewam par gohdu fskandinahht.

Kad minnetee dseedataju kohri floblas nammā bija fapulzejuschees un prohwi noturrejufchi, tad gahjahm wiffi 240 dseedataji us basnizu; — bet pa wiffu to laiku bija pulkstens jau weens un nu fahkabs ta dseedafchana basniza. Deewakalposchana eefahkabs ar to dseefmu: „Deews Kungs irr muhsu stipra pils!“ fo fanahkluschee fwehtku weefi ar Jrlawas musika kohra lihdsfpehleschanu dseedaja. Behz tam tappa ta praweescha Jesaja wahrdi (40, 1—2.) no wihreeschu kohra ar ehrgelu pawaddifchanu dseedata; fchi dseefma „Eepreezait, eepreezait fakla tas Kungs.“ wiffeem lohti patikka un us muhsu zeen. barona lunga luhgfschanu, kad wifs bij beigts, wehl reis kua dseedata. Nu tappa no jaukta kohra Motette „Swehts irr, swehts irr zc.“ dseedata. Behz fchihš dseefmas wajadseja pehz programa nahft: „Sonate von Döyfer“, us ehrg. fpehleta no Saldus ehrgelneela Schepfki f.; bet kad nu minne-

tais nebija us fwehtkeem warrejā nahft, tad tappa tai weeta ta jauka dseefma: „To Kungu teiz ar ehrg'ku flau-nahm“ no jaukta kohra dseedata un ar ehrgelohm lihds-fpehleta. Behz fcheem jauktem wihreeschu un feeweeschu mihligeem balfeem atflanneja no it fpehziga wihreeschu kohra ta dseefma: „Zellees un tohpi apgaismota!“ zc. — Variation no Hesse us ehrgel. no Strutteles ehrgelneela Weidemannā f. fpehleta; wehl diwas dseefmas no Doh-beles kohra ween tappa dseedatas, weena us Areem ohtra us 5zeem balfeem. Nu kua no wiffeem wihreeschu koh-reem kohpā ta Dahwida dseefma: „It jauka leeta zc.“ ar musika kohra lihdsfpehleschanu dseedata un pehz fchahs at-kal no jaukta kohra Motette: „Kungs dohd mums fir-nig' eefahroht pehz tawu nammu zc.“ — Kad Jrlawas musika meifteris Behtina f. „Sonate von Volkmar Es-dur trescho daku bija nospehlejis, kas wiffeem musika pratte-jeem lohti patikka, tad tappa wehl diwi dseefmas dseedataš. Dseedataji bija jau diwi stundas no pulksten 1—3 basniza dseedajufchi un taggad wehlejahs kahdu masu brihtinu atpufstees. No basnizas isgahjufchi fastahja ka-tris kohris pakka fawa karroga, un tā wiffi 240 dseedataji diwas rindās, fwehtku glihtumā un krahfsnumā gresnoti gahja no basnizas lihds muischas parkam), kurrā muhsu zeen. barona lungs preefch dseedatajeem weenu bihni bija lizzis tairiht; fche nonahkluschi turreja wiffi dseedataji palatnadfi. Parkā tappa arri dandš un da-schadas dseefminas, gan no wiffeem kohreem kohpā, gan no weena ween dseedatas, kurras nespehju wiffas fche pee-minneht. Kad nu dseedataju kohri nokluffa, tad dewa atkal musika kohris fawus jaukus tohnus dsirdeht, tā, ka jauni laudis no preeka pahrnemti daschu labbu walzi jeb polka usdanzoja. Tā mainijahs dseedataju balsis ar mu-sika tohneem, kurri aufis preezinaja un firdis un prahtus us daschadahm dohmahm zillaja. Randawas zeen. mahzi-tajs, Bernewiga lungs, no preeka aisgrabhts fazzija: Tas irr lohti jauki, tee irr pateefigi preeka fwehtfi un es no wiffas firds wehletohs nahkofchā waffarā Randawā pee few tahdus preeka fwehtfus peedfihwoht.“ Tapat arri muhsu barona lungs preezajahs un fazzija: „Scheem nebuhs teem beidsameem buht.“ Kad jau labš laizinfch bija ar dseedafchanu, fpehleschanu un danzofchanu parkā pawaddihts un wakkars jau klaht, tad dewamees wiffi us pilstohrni. Sche nonahkluschi dseedajahm wehl tabs dseef-minas: „Jauku meschu pamettam zc.“ un „Karrogus nu zeffeet brahfi!“ zc. — Behz nodseedatahm dseefmahm tur-reja Behting f., wiffu dseedataju wahrda weenu ihfu run-nu, kurrā winsch muhsu zeen. barona f. par parku un wiina publiu pee fwehtku eerikteschanas pateizahs. No fcheenes gahjahm wiffi us floblas nammu, fur draugs draugam rohku fneedsa, ar Deewu teiza un us mahjahm brauja.

*) Rohku dahrs preefch zeerefchanas.

Tà bija atkal weeni preka swebtki noswinneti, kurri wehl ilgi, ilgi mums peeminā paliks. P. K....g.

Par teateri.

(Belgums.)

S. Seege lungs pabrtulkojis schabdu spehli:

„Midsenis teefas preefšā.“ Johlu-spehle weenā zehleenā. Echo spehli isdarrā 3 wihreeschi, ta irr lohti johziga, noteekahs teefas istabā un israhda til jau tahdu aprastu midsena dsihwi.

Des schihm wehl orri zittas, waj jau patlabban gat-tawas kkuuschas, waj wehl tohp sagattawotas, tā:

- 1) „Preekōs un behdās,“ no Adolf Allunan.
- 2) „Es tas ēsmu,“ no P. Pławeneek.
- 3) „Winfch nomohzahs,“ no P. Pławeneek.
- 4) „Lusčina,“ no Theodor Allunan.
- 5) „Kahds brihdē kantori,“ no Theodor Allunan.
- 6) „Pee klaweerehm,“ no J. F. Ballod.
- 7) „Efhigans Jantfchelis,“ no C. H. Bertram.
- 8) „Musikanta ehmigā liktenā.“ Statu-spehle peezōs zehleendōs ar dseedafchanu no C. H. Bertram.

Tē redsam, ka par Latweefchu teateri ir us preefšchu teel gabdahts un ka tas famu zeku eet. Bet neween Mih-gas pilsehtā teel Latweefchu teateris spehlehts, ir us sem-mehm taggad fahk tahdas israhdischanas beesi ween isdar-diht — un lauzeneekem tē buhtu us to jadsennahs un tas ja-eewehro, tā wiini ar schahdahm teatera-spehlefchanahm faweem lihdsbeedreem un kaimizeem warretu jo labbakus preekus sagahdaht.

Lauzeneekem derr sinnaht, ka tahdas teatera-spehles warr arridsan istabas widdū, sehtas widdū, ahbolu dahrsā jeb paschā laukā isdarriht. Bet jo labbaki irr, kad tahs istabas gallā spehle, tahdā weetā, kur arridsan kah-das kambara durwis atrohdahts, zaur ko spehletaji warr eenahkt un ifeet. Tāpat wajjag to istabas gallū, kur no-dohma spehleht, zaur kahdu beesu palagu, preefšklar-rama weetā, no zittas istabas dakas noschirt. Tas derr spehletajeem par labbu fataiifšchanohs un flattitajeem par patifšchanu. Tomehr tahdas spehles warr arridsan laukā, waj sehtas widdū, jeb ahbolu dahrsā, jeb kahdā zittā klaijā weetā spehleht — un sinnamē waffaras laikā, un ihpafchi tad, kad teem spehletajeem, kas tā kohpā farun-

najahs, laukā jafa-eet. — Tahs peeklahjigas drehbes semneeku laudihm jau gan retti te warrehs buht, kas ih-pafchi pehz ikweenas spehles peenahlahs. Bet par to jau nekās; warr arridsan eerastas labbas drehbes pee tahs ap-wilkt, ja tahs tiffai drufzin pehz tahm isflattahs, kahdas pee tahs spehles wajjadfigas.

C. H. Bertram.

Kahds wahds

par jaunū labbatas singu grahmatinu no C. F. Schönberga.

Wiffās grahmatu bohdes irr atrohnama un pehr-kama ta nesen Leepajā drikketa jauna labbatas sin-gu grahmatina ar 102 daschdaschadahm lustigahm dseefmahm un singehm no C. F. Schönberga. Starp tahm paschu isdohmatahm dseefmahm buhtu ihpafchi ee-wehrojamas, ka tahs labbakas schinni grahmatinā: „Kur-semme mihla“ 2c. pat 1. nummuri, tad „Tehwsemme“ eefsch 2. nummura. Atkal japeeminn: „Gruntneeka dseefma“ eefsch Nr. 5. Tad irr grahmatinā eefschā aprakstu dseefmas wahr Dohrbes, Embohtes un Bauflas pillehm, tautu dseefmas preefšch dseedataju beedribahm, tā arri dascha it jauka ganneta, pirts un wehrpejas dseef-mina. — Tad wehl schahdas un tahdas lustigas singites. Pehdigi japeeminn ta kohfcha, labbi isdewufees Nr. 102. dseefma par muhsu mihlu „flabhu putru,“ kas fahnis leekama tai wiffaem lohti patihklamai „kartupelu dseef-mai,“ (flatterē schi gadda Latw. awischu 32. nummuri.) Jaunai singu grahmatinai irr par kohdolu likts fchis pantinisch:

„Lustihgs dseedi tā tā swann,
Weschi, grawas kupli flann!
Laj seed teh wusemmite,
Latwju tautu dsimtene!“ —

Preefšch latw. mehmurlu fshohlu Sallaspillē

wehl tappa eemakfati:

no Kurfischu un Schwarzes draudsehm	7 r. — f.
„ Rendes (Können) dr.	1 „ — „
„ Baldohnes draudses (2tra dahwana)	5 „ — „
„ Kalnamuischas drauds. (2tra dahwana)	1 „ 40 „
„ Restenes draudses (2tra dahwana)	4 „ 50 „
pawiffam	18 r. 90 f.

Selgamā, 19. November 1871.

Mahzitajs R. Schulz,
mehmurlu fshohlas direktors no Kurfemmes
puffes.

Latw. Awischu apghadatajs: J. W. Sakranowicz.

No jensures atwehlehts. Mihgā, 19. November 1871.

Druffahis pee J. W. Steffenhagen un dehla.